

K názorům na vedení útočných operací pozemních vojsk

*Redakčně zpracovaný a zkrácený článek generálporučíka
I. I. Jurpolského, kandidáta vojenských věd, uveřejněný v sovětském časopise „Vojennaja mysl“ čís. 6/1976.*

V padesátých až šedesátých letech v důsledku hromadného zavedení raketových jaderných zbraní do výzbroje armád prošlo vojenství ve všech ekonomicky vyspělých státech světa nebývalými kvalitativními změnami. Vznikla možnost působit do velké hloubky válčistiště a na kterýkoli objekt na naší planetě. Jestliže začátkem 20. století fronta bojové činnosti dosáhla svého geografického maxima, pak dnes už i hloubka palebného působení na nepřítele dosáhla rovněž svého geografického maxima. Současně s tím vznikl ostrý rozpor mezi možnostmi prostředků ničení působit na celou hloubku rozmístění nepřítele a poměrně omezenými možnostmi vojsk v útoku využít výsledků těchto úderů.

Podle zahraničních názorů se může projevit tento rozpor zvláště výrazně tehdy, vytvoříme-li hromadným použitím jaderných zbraní na nejdůležitějších směrech pásma radioaktivního zamoření, které společně s využitím silných obranných čar a nejnovějších prostředků (dálkové minování a minování ze vzduchu, řízené rakety a střely s laserovým, televizním a infračerveným navedením na cíl, bitevní vrtulníky atd.) budou těžko překonatelné pro vojska v útoku. V těchto a podobných případech stěží můžeme počítat s rychlým využitím jaderných úderů a úderů letectva, vedených na nepřítele

v hloubce, a s dosažením cílů útočné operace, nebude-li značná část pozemních vojsk aeromobilní.

Nejdůležitějším úkolem soudobých útočných operací je rychle využít výsledků jaderných a leteckých úderů mohutnými mobilními (současně i aeromobilními) uskupeními pozemních vojsk. Odvrácení možného zmaření útoku ze strany nepřítele může být řešeno přenesením úsilí pozemních vojsk do třetího rozměru (vzdušného prostoru) a jeho dalším větším bojovým využitím. Vyřešení tohoto problému vidí mnozí zahraniční vojenští specialisté v dalším rozvoji vzdušných výsadekových a aeromobilních vojsk, prostředků ničení, minování, průzkumu, vedení, prostředků vzdušného radioelektronického rušení, v podstatném zvýšení možností vojsk umlčovat PVO nepřítele a také ve zdokonalování teorie a praxe soudobých útočných operací, v nových koncepcích bojového použití pozemních vojsk.

K takovým kvalitativně novým koncepcím v teorii a praxi soudobých útočných operací patří koncepce těsného sladění hromadného použití jaderných zbraní a letectva s činností pozemních vojsk, která získala nové možnosti v důsledku prudkého zvýšení vzdušné a pozemní mobility pozemních svazků v posledních letech.

Principiální dialektická novota a kva-

litativní zvláštnost soudobých útočných operací je tedy v tom, že **rozvíjení bojového úsilí pozemních vojsk se předpokládá uskutečňovat nejen do šířky a do hloubky, ale i v novém, třetím rozměru, tj. „ve výšce“.** Z toho vyplývá, že **operace se stává nejen hlubokou, ale také „třírozměrnou“.**

„Třírozměrná“ operace pozemních vojsk, která má svůj počátek ještě v letech druhé světové války, získala v soudobých podmínkách, díky kvalitativnímu rozvoji prostředků ničení a vojenské techniky nové charakteristické rysy. **Teoretický systém znalostí o vedení operací se dostal na kvalitativně novou úroveň rozvoje vojenského umění — formování teorie „třírozměrné“ operace a přechod od analýzy široké a hluboké fronty ke zkoumání „třírozměrné“ fronty.**

Přitom zkoumání zákonitostí vedení operací, spojených s jejich „třírozměrností“, nabývá všezahrnujícího charakteru, tj. zahrnuje problémy strategie, operačního umění a taktiky. Ne všude, ne ihned a ne ve všech případech se však plně projevují nové formy strategie operačního umění a taktiky. Dějiny evoluce vůbec neznají takové okamžité všezahrnující změny. Je důležité mít na zřeteli i další věc. Nynější obrat, obnovení teorie a praxe ve vojenství byly připraveny celým průběhem předcházejícího sociálního a vědeckotechnického rozvoje.

Z dějinné analogie a zkušeností z minulosti, z porovnání událostí předchozích období a současnosti vyplývá, jak dozrává nová kvalita v útrokách předešlých historických období, jak nové tendence, formy, způsoby bojové činnosti v začátku si začínají klesat cestu, předbíhají svůj čas a jak je důležité včas to zjistit a vyvodit z těchto faktů potřebné závěry.

Úsilí letectva, pozemních vojsk, vojsk PVO v minulosti však bylo omezeno činností k zabezpečení úspěšného vysazení výsadku do týlu nepřítele. Bojová činnost po vysazení výsadku byla většinou vedena bez potřebné podpory ze sestavy vlastních vojsk; to bylo jednou z hlavních příčin neúspěchu některých vzdušných výsadků.

Kromě toho v letech minulé války byly značně omezeny možnosti výsadků k vedení bojové činnosti v týlu nepřítele, protože měly ve svém složení jen ruční zbraň, málo dělostřelectva a minometů a neměly (nakonec ani v podmínkách té doby nemohly mít) tanky, bojová vozidla různého určení ani další soudobé prostředky vedení ozbrojeného zápasu. V současných podmínkách prudce rostoucí možnosti letectva, raketových vojsk a dalších

prostředků vytvářejí předpoklady pro úspěšnou činnost výsadků a aeromobilních vojsk v hlubokém týlu nepřítele na dlouhou dobu.

V současné době prakticky všechny druhy soudobé techniky, včetně raket, mohou být začleněny do sestavy vzdušného (aeromobilního) výsadku. To podstatně zvyšuje bojové možnosti vzdušných a aeromobilních výsadků, umožňuje vést aktivní útočnou činnost v týlu nepřítele a nabádá změnit teoretické koncepty jejich použití. Kromě toho, k zabezpečení činnosti vzdušných (aeromobilních) výsadků, tankových, motostřeleckých a dalších útvarů a svazků, můžeme ve velké míře používat prostředky průzkumu, vedení, minování, palebného ničení, radioelektronického rušení.

Proto v soudobých útočných operacích pozemních vojsk se objektivně rysují dvě jasné zřetelná uskupení vojsk. Každé z nich plní specifické, přesně určené, kvalitativně různé, avšak jediným zámyslem sladěné bojové úkoly. Tato uskupení můžeme nazvat **vzdušným a pozemním sledem.**

Zrození vzdušného sledu fakticky přivedlo k důležitému závěru v dlouhodobé evoluci útočné operace — od hluboké k „třírozměrné“. Z rozborů zahraničních výzkumů vyplývá, že vzdušný sled, který je prvkem bojové a operační sestavy, je principiálně novým jevem nejen co do své struktury a používaných sil a prostředků, ale také co do plnění kvalitativně nových úkolů.

Vzdušný sled pozemních vojsk je určen k tomu, aby co nejrychleji a dokonale využil výsledků jaderných a palebných úderů, současnou aktivní činností se zmocnil operační a taktické hloubky obrany nepřítele s cílem rozdělit, izolovat a v těsné součinnosti s pozemním sledem zničit nepřítele. Rozhodnou činností do celé hloubky obrany nepřítele, především v prostorech jaderných a leteckých úderů, vzdušný sled musí zneškodnit úsilí nepřítele, vytvořit několik nových ohnisek boje v jeho týlu, poutat jeho vysoce mobilní zálohy a zevnitř podlomit schopnost k odporu. Je zřejmé, že v současné době může vzdušný sled více, než jen „napomáhat“ vojskům, která útočí čelně. Vzdušný sled, který včas využije výsledků jaderných a palebných úderů, má mohutné a vysoce mobilní prostředky ničení a manévru, je schopen plnit důležitější úkol: rozhodnou bojovou činností v těsné součinnosti s pozemním sledem může plnit úkol úplného zničení nepřítele.

Zahraníční vojenští specialisté předpokládají, že právě vzdušný sled může být

tou neúčinnější protiváhou, kterou je možné postavit proti rostoucím možnostem nepřítele ke zmaření útoku. Všestranná analýza tohoto problému ukazuje, že ani úporná obrana výhodných přírodních překážek, zbořených a zamořených pásem, dokonce ani pásma radioaktivního zamoření, vytvářená na směrech činnosti pozemních uskupení, nebudou schopny zmařit takovou útočnou operaci, protože útočící strana má možnost přenést bojové úsilí přes tyto překážky. Vojska v útoku mají možnost rychle rozdělit a izolovat uskupení nepřítele nejen čelně, ale i do hloubky.

Můžeme předpokládat, že činnost vzdušného sledu se bude rozvíjet do hloubky v závislosti na možnostech a charakteru plnění úkolů jeho jednotlivých prvků. V taktické hloubce budou pravděpodobně působit taktické výsadky, aeromobilní jednotky, průzkumné a diverzní skupiny. V bližší operační hloubce — operační aeromobilní svazky (útvary), průzkumné a diverzní skupiny, v operační hloubce — operační výsadky.

Důkladná analýza operačně taktické situace v celé řadě operací lokálních válek posledních deseti let, ve kterých působily jednotlivé prvky vzdušného sledu, potvrzuje, že hlavní překážkou k neúčinnějšímu použití jeho sil a prostředků je soudobý systém PVO. Proto **zničení systému protivzdušné obrany nepřítele a zbránění jeho obnovy je jedním z hlavních úkolů všech velitelských stupňů jak v přípravě, tak i v průběhu vedení „třírozměrné“ operace.**

Je zřejmé, že přitom nemůžeme opomenout plnění jen dílčích úkolů, jako např. zvýšení stupně palebného ničení prostředků PVO, bezprostřední palebný doprovod výsadků v období přeletu, dovedný manévr letounů a vrtulníků v prostorech protiletadlové palby atd. Je nesporné, že musíme pamatovat i na tato opatření. K dokonalému řešení celého tohoto problému musíme však hledat zásadnější přístup.

Všestranná analýza různých aspektů tohoto problému ukazuje, že úspěšné vedení „třírozměrné“ operace vyžaduje potřebu rozpracovat a uvést do života systémy opatření ke komplexnímu a cílevědomému použití všech sil a prostředků k boji s prostředky PVO nepřítele.

Tento systém opatření, jak to dokazují zkušenosti lokálních válek, zahrnuje bojovou činnost prostředků průzkumu, ničení a radioelektronického rušení, diverzních skupin, průzkumných a aeromobilních jednotek určených ke zjištění, zničení a umlčení hlásek a míst PVO protiletadlových

vých raketových jednotek a letectva PVO nepřítele v pásmech letu vzdušného sledu, bezprostřední doprovod výsadku letouny a bojovými vrtulníky, prostředky radioelektronického rušení atd. Proto považujeme za správné, aby opatření ke zničení PVO nepřítele byla plánována jako zvláštní období operace a vedena v celém jejím průběhu tak úporně a cílevědomě, jako např. ničení a umlčování pevností nebo protitankových prostředků při průlomu obrany nepřítele. Do zahájení přeletu vzdušného sledu bude nutné rozvázat systém PVO nepřítele, ochromit jeho nejdůležitější prvky a nedovolit nepříteli rychle je obnovit.

Možnosti soudobých prostředků boje a zvláštnosti objektů, bráněné systémem PVO, umožňují zcela reálně plnit úkoly k jeho umlčení a tak spolehlivě zabezpečit bojovou činnost vzdušného sledu. To můžeme objasnit takto:

1. Vyzbrojení pozemních vojsk novými druhy zbraní a značné zvýšení účinnosti „starých“ prostředků vytvořilo předpoklady zničení (spolehlivého umlčení) objektů PVO nepřítele do celé hloubky činnosti všech prvků vzdušného sledu.

2. Na rozdíl od ničení pevností v průběhu průlomu, úkol umlčení systému PVO je lehčí vzhledem k vysoké zranitelnosti prostředků údery jaderných zbraní a palebných prostředků i vzhledem k jejich citlivosti při používání prostředků radioelektronického rušení. Zničení často jen jednotlivých objektů systému PVO může v něm vytvořit takové mezery, které umožní vést úder letectva a vzdušného sledu s překvapením a bez značných ztrát.

3. Důležité je mít na zřeteli skutečnost, že podmínky terénu velmi často ztěžují použití prostředků PVO nepřítele a snižují jejich bojovou účinnost.

4. Zkušenosti lokálních válek svědčí o tom, že při činnosti vzdušného sledu podle zásady „překážky nad vrtulníky (letouny)“ vzniká možnost vést překvapivé a ničivé údery tam, kde nepřítel neočekává činnost vojsk, a v době, kterou nepřítel považuje za málo pravděpodobnou nebo dokonce nemožnou.

Podle názoru řady zahraničních vojenských teoretiků, pozemní sled v „třírozměrné“ útočné operaci musí být schopen rozvíjet útok v dostatečně vysokém tempu, v těsné součinnosti s vedenými jadernými a leteckými údery a s činností vzdušného sledu. Pozemní sled musí rychle překonávat přírodní překážky, čas obsazovat nepoškozené silnice a mosty, životně důležité prostory, obranná pásma a postavení nepřítele než je obsadí svými

zálohami, ničit bojeschopné prostředky jaderného napadení, dělit na části a ničit uskupení vojsk nepřítele. Složení a sestava pozemního sledu mohou být přitom klasické.

V nových podmínkách se zásadně mění i způsob vedení operace a posloupnost činnosti vojsk. To vyplývá z těchto důvodů. Rozhodujícím aktem operace zůstává ničivý jaderný a palebný úder. K rozvíjení operace může být potom použit vzdušný sled, který svou rozhodnou činností do celé hloubky obrany, zvláště v prostorech jaderných a palebných úderů, musí vytvořit novou frontu boje v týlu vojsk v obraně, zevnitř podlomit její schopnost k odporu a vytvářet pozemnímu sledu podmínky k úplnému zničení uskupení vojsk v obraně v nejbližší době.

Teoretické zásady „třírozměrné“ operace předpokládají tedy zničení nepřítele společným úsilím pozemního a vzdušného sledu. Mezi nejdůležitější opatření patří:

- organizace a udržování součinnosti mezi vzdušným a pozemním sledem, mezi jejich prvky a různými druhy ozbrojených sil;

- organizace velení silám a prostředkům, které se zúčastňují „třírozměrné“ operace;

- umlčení systému PVO;
- operační (bojové) a materiálně technické zabezpečení vojsk atd.

Konečně ne méně důležitým problémem jsou otázky přípravy štábů a vojsk k bojové činnosti v zásadně nových podmínkách. Avšak řešení všech těchto a dal-

ších nových otázek bude podmíněno především teoretickým rozpracováním všech rozebraných problémů. Život naléhavě diktuje nutnost všestranného rozpracování teorie „třírozměrné“ operace.

☆

V současné době jsme svědky kvalitativně nové etapy rozvoje soudobého vojenského umění — teoretického formování principů a způsobů vedení „třírozměrné“ operace, která je logickým důsledkem probíhajících změn, spojených s vědeckotechnickou revolucí poloviny 20. století. Soudobá „třírozměrná“ operace svou podstatou je souhrnem úderů, bojů, sražení ve všech sférách, které jsou sladěny a vzájemně spojeny co do cíle, doby a místa, vedených vzdušným sledem pozemních vojsk v týlu nepřítele a v dotyku vojsk, dále i rozhodným útokem pozemního sledu vedeného čelně podle jednotného zámyslu a plánu k plnění operačních nebo strategických úkolů.

Základní idea „třírozměrné“ operace předpokládá nejen vedení jaderných a palebných úderů na objekty nepřítele, ale také rozhodné využití jejich výsledků pozemními vojsky do celé operační hloubky způsobem vytváření ohnisek odporu a nových front boje v týlu nepřítele podle jednotného plánu se současným prudkým vedením útoku pozemního sledu s cílem společně zničit protistojící uskupení nepřítele, obsadit jeho životně důležité prostory a tak dosáhnout cíle operace.

Protivzdušná obrana pozemních vojsk

Protivzdušná obrana je důležitou součástí soudobých operací pozemních vojsk. Její vývoj odráží proces neustálého boje prostředků vzdušného napadení s prostředky PVO. Cílem tohoto článku je objasnit hlavní etapy vývoje PVO v poválečném období, ukázat současný stav a tendence dalšího zdokonalování PVO.

Protivzdušná obrana pozemních vojsk v poválečném období prošla ve svém vývoji dvěma etapami.

V **první etapě**, kterou můžeme vymezit dobou ukončení Velké vlastenecké války do začátku padesátých let, PVO vojsk

se rozvíjela na základě zevšeobecnění získaných zkušeností z bojů s nepřátelským letectvem v minulé válce a jejich zdokonalování s přihlédnutím ke změnám v organizaci a způsobech bojové činnosti pozemních vojsk.

Protivzdušná obrana v minulosti byla v řádech a předpisech rozebírána jako jeden z druhů bojového zabezpečení. Hlavními aktivními prostředky boje bylo protiletadlové dělostřelectvo a stíhací letectvo vyzbrojené kanóny. Jejich bojovou činnost zabezpečovaly protiletadlové reflektory a hlášená služba.

V důsledku rychlého rozvoje letectva nepřítele, zejména zvýšení jeho možnosti ničení vojsk již v prvních poválečných letech, vznikla pro PVO celá řada složitých problémů. Mezi nejdůležitější patřily:

- zvýšení účinnosti PVO v boji s rychlými reaktivními letouny ve velkých výškách,

- odrazení hromadných náletů ve dne a v noci,

- zdokonalení řízení palby velkých uskupení protiletadlového dělostřelectva. Za hlavní směr řešení těchto problémů bylo považováno technické zdokonalování a zvýšení počtů prostředků PVO.

Rozhodujícím faktorem, který podmiňoval nejpodstatnější změny v protiletadlovém dělostřelectvu, bylo zavedení radiolokátorů zjišťování vzdušných cílů, navedení a řízení palby. PVO tak byla nezávislá na podmínkách viditelnosti.

Radiolokační technika umožnila 10 až 15krát zvětšit dálku zjištění cílů.

Po zavedení 57mm a 100mm protiletadlových dělostřeleckých systémů do výzbroje vojsk se zvětšil dosah PL dělostřelectva do výšky a dálky téměř jedenapůlkrát; pravděpodobnost ničení vzdušných cílů se zvýšila o 10–15 %.

Hromadné nálety nepřátelského letectva bylo plánováno ničit velkými silami stíhacího letectva a hromadnou palbou uskupení protiletadlového dělostřelectva. Považovalo se za nutné na hlavních směrech činnosti vojsk vytvářet hustotu protiletadlového dělostřelectva několikrát větší než tomu bylo v letech Velké vlastenecké války. Ve spojitosti s vytvářením silných uskupení protiletadlového dělostřelectva vznikl problém zabezpečit centralizované řízení palby. Proto byly rozpracovány zásady a vytvořeny prostředky řízení palby PL dělostřelectva, jako např. systémy automatizovaného řízení palby, radiolokační stanice zjišťování a navedení apod.

V tomto období byly všestranně rozpracovány a zdůvodněny způsoby protiletadlové dělostřelecké ochrany svazků a svazů v útoku a obraně, při zasazení do průlomu a při boji v operační hloubce nepříteli. V této době PL dělostřelectvo a teorie jeho použití byly nejvíce rozpracovány.

Druhé období rozvoje protivzdušné obrany vojsk je charakterizováno prudkým zvýšením její úlohy v souvislosti se zavedením jaderných zbraní do výzbroje, se zdokonalováním různých prostředků dopravy jaderných nábojů na cíl, především letectva. Mnohokrát vzrostlo nebezpečí ničení vojsk úderem ze vzduchu. Účinná protivzdušná obrana se stala životní nutností pro všechny druhy vojsk, jedním z faktorů dosažení jejich odolnosti, uchování palebné a úderné síly. V těchto podmínkách protivzdušná obrana vojsk se změnila z druhu bojového zabezpečení v jednu z nejdůležitějších částí vševojskové boje a operace.

V této etapě vývoje PVO vznikla celá řada složitých problémů. Především bylo zapotřebí zásadně zvýšit její účinnost a zabezpečit vysokou bojovou pohotovost k okamžitému odrazení překvapivého vzdušného napadení. Řešení těchto problémů vyžadovalo uskutečnit určitá technická a organizační opatření, zvýšit úroveň řízení a velení protivzdušné obrany.

Nejdůležitějším organizačním opatřením k zesílení vojskové PVO, které rozhodujícím způsobem ovlivňovalo její další vývoj a zdokonalování, bylo vytvoření nového druhu vojsk — vojsk protivzdušné obrany pozemních vojsk. V důsledku sloučení všech pozemních sil a prostředků PVO pod jedno velení se zlepšilo řízení technického přezbrojování, rozpracování způsobů bojového použití, výchovy kádru a bojové přípravy vojsk PVO pozemních vojsk.

Hlavní obsah technických opatření zahrnoval vytvoření zásadně nového systému výzbroje. Hlavními bojovými prostředky tohoto systému se staly protiletadlové raketové systémy, rozpracované na základě nejnovějších výsledků vědy a techniky, dále zdokonalené protiletadlové dělostřelectvo a radiotechnické prostředky. Důležitou úlohu měly automatizované systémy různého určení.

Mezi nejdůležitější požadavky na protivzdušnou obranu tohoto období, v důsledku růstu významu plněných úkolů, patřily:

- vysoká účinnost,
- nepřekonatelnost,
- nepřetržitost,
- mobilita,
- vysoká bojová pohotovost.

Zvýšení účinnosti protivzdušné obrany vojsk donutilo letectvo hledat nové způsoby jejího překonání, jako např. činnost v různých výškách, manévry proti účinkům palebných prostředků, palebné umlčení a elektronické rušení prostředků PVO atd.

Z toho vyplývá další požadavek — **nepřekonatelnost** protivzdušné obrany, která předpokládá její schopnost odrazit úderu vzdušného nepřítele z různých směrů a výšek, do celé hloubky bojových sestav vojsk v podmínkách silného elektronického rušení a palebného umlčování.

Požadavek **nepřetržitosti a mobilnosti** protivzdušné obrany je podmíněn vysoce manévrovým charakterem bojové činnosti vojsk v boji a operaci. To znamená, že ochrana vojsk a objektů musí být nepřetržitá, bez přestávek, protože není možné dříve znát, kdy nepřítel zahájí úder.

Nutnost stále **vysoké bojové pohotovosti** má stále větší význam, protože délka času od doby zjištění vzdušného nepřítele do jeho možného zničení se neustále zmenšuje; v důsledku toho jakékoli zdržení zasazení hlavních sil PVO do boje může mít za následek nesplnění bojových úkolů.

Nejdůležitějším kritériem soudobé protivzdušné obrany je její schopnost účinně odrazit překvapivé vzdušné napadení nepřítele a zabezpečit nepřetržitou ochranu vysoce manévrové bojové činnosti vojsk ze vzduchu.

V souvislosti se zvětšením prostorového rozmachu bojové činnosti, zvýšení tempa a intenzity útoku změnily se principy vytváření sestavy PVO vojsk. Hlavním principem se stalo dovedné rozdělení sil a prostředků PVO k ochraně všech prvků operační sestavy vojsk při soustředění hlavního úsilí k ochraně hlavních uskupení vojsk a nejdůležitějších objektů týlu. Hlavní prvky PVO, která tvoří jednotný celek jsou:

- průzkum vzdušného nepřítele,
- uvědomění vojsk,
- palba protiletadlových prostředků,
- ochrana stíhacím letectvem,
- systém velení.

Bojová činnost vojsk PVO pozemních vojsk probíhá v těsné součinnosti se stíhacím letectvem frontu. Protivzdušná obrana pozemních vojsk je budována v těsné součinnosti s vojsky PVO státu a

spojeneckých států — účastníků Varšavské smlouvy.

Základ systému PVO pozemních vojsk tvoří palba protiletadlových raketových a protiletadlových dělostřeleckých útvarů a jednotek, která umožňuje odrazit nálety vzdušného nepřítele z jakéhokoli směru, v rozsahu všech výšek, na přístupech k chráněným vojskům a nad nimi, ve dne i v noci, v podmínkách nepřátelského manévru proti účinkům protiletadlových prostředků a rušení všeho druhu. Systém palby k účinnému odrazení úderů nepřítele ze vzduchu můžeme organizovat na základě smíšených uskupení protiletadlových raketových a protiletadlových dělostřeleckých útvarů, které jako celek umožňují nejlépe využít kladných vlastností různých druhů protiletadlových systémů.

V souvislosti se zvýšením požadavků vojsk na průzkumné informace o vzdušném nepříteli má v současné době velký význam organizace průzkumu a velení silám a prostředkům PVO. Další zdokonalování systému průzkumu vyžaduje jeho vybavení účinnějšími systémy pozemních a vzdušných průzkumných stanic, které by využívaly ke zjišťování a vedení cílů různých lokačních metod. Důležitým cílem přitom je zvětšení délky zjištění, rychlost zjištění a současné vedení značného množství vzdušných cílů.

Další zdokonalování PVO pozemních vojsk je spojeno s řešením zejména těchto úkolů:

- boj s letouny a vrtulníky nepřítele v malých výškách,
- ničení letounů — nosičů křídlatých raket,
- dosažení potřebné odolnosti PVO v podmínkách elektronického rušení a palebného umlčování,
- zabezpečení vysoké bojové pohotovosti sil PVO k odrazení překvapivých úderů ze vzduchu,
- rozvoj způsobů součinnosti protiletadlových prostředků s frontovým stíhacím letectvem,
- dosažení vyšší úrovně automatizace procesu velení všem silám a prostředkům PVO.

Bezpodmínečnou podmínkou vědeckého stanovení hlavních perspektiv vývoje výzbroje, organizace a způsobů bojového použití vojsk PVO je všestranné předvídání vývoje prostředků vzdušného napadení pravděpodobného nepřítele a možného charakteru jeho bojové činnosti, s přihlédnutím k vývoji teorie operačního umění pozemních vojsk. Další zesílení protivzdušné obrany a zvýšení její spolehlivosti v operacích pozemních vojsk jsou objektivně nezbytností, která je podmíněna charakterem budoucí války.

(Upraveno ze sovětského tisku)